

A gépjárművekre vonatkozó csoportmentességi rendelet hatályának javasolt meghosszabbítása és a kiegészítő iránymutatások aktualizálása
Indokolás

1. BEVEZETÉS

A Bizottság 2022. júliusban nyilvános véleményezés céljából közzétette a 461/2010/EU rendelet (a továbbiakban: MVBÉR) időbeli hatályának meghosszabbításáról szóló rendelettervezetet,¹ valamint a kiegészítő iránymutatást tartalmazó bizottsági közleményt módosító közleménytervezetet². Ez a két tervezet tükrözi az MVBÉR-rendszer értékelése nyomán a Bizottság által javasolt módosításokat³, valamint a 2021. május 28-án közzétett értékelő jelentésben⁴ és bizottsági szolgálati munkadokumentumban⁵ foglalt megállapításokat.

Az MVBÉR bizonyos korlátozások mellett mentesíti a Szerződés 101. cikke (1) bekezdésének alkalmazása alól az azon feltételekkel kapcsolatos vertikális megállapodásokat, amelyek a gépjárművek pótalkatrészeinek beszerzésére, értékesítésére és viszonteladására, vagy a gépjárművekkel kapcsolatos javítási vagy karbantartási szolgáltatások nyújtására vonatkoznak. A kiegészítő iránymutatás meghatározta, hogy milyen elvek mentén kell elvégezni az ilyen megállapodásokkal összefüggésben felmerülő konkrét kérdéseknek a Szerződés 101. cikke szerinti értékelését.

Összességében a 2021. május 28-án lezárult értékelés azt mutatta, hogy az MVBÉR-rendszer hasznos volt, és továbbra is releváns az érdekelt felek számára. Az értékelésből kiderült az is, hogy bár a gépjárműpiacon a következő években változásokra lehet számítani, az elmúlt évtizedben nem történt olyan lényeges fejlemény, amely indokolná az MVBÉR-rendszer jelentős felülvizsgálatát. Ugyanakkor az értékelés rávilágított a rendszer aktualizálásának szükségességére, hogy az tükrözze a járművek által generált adatokhoz való hozzáférés mint versenytényező jelentőségét.

E megállapítások fényében a Bizottság a következőket javasolja: i. az MVBÉR érvényességének öt évvel (azaz 2028. május 31-ig) való meghosszabbítása; valamint ii. a kiegészítő iránymutatás kisebb, célzott aktualizálását szolgáló gyakorlatok bevezetése.

2. A JAVASOLT SZABÁLYOK TERVEZETE

¹ A Bizottság 461/2010/EU rendelete (2010. május 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról (HL L 129., 2010.5.28., 52. o.).

² A Bizottság közleménye – A gépjárművek értékesítésére és javítására, valamint a gépjármű-pótalkatrészek forgalmazására vonatkozó megállapodásokban szereplő vertikális korlátozásokról szóló kiegészítő iránymutatás (HL C 138., 2010.5.28., 16. o.)

³ Az MVBÉR-rendszer elemei a következők: i. a vertikális csoportmentességi rendelet (a továbbiakban: VBÉR) és a vertikális korlátozásokról szóló iránymutatás (a továbbiakban: VGL); valamint ii. az MVBÉR-ben és a kiegészítő iránymutatásban meghatározott ágazatspecifikus csoportmentességi rendelkezések, amelyek a gépjárművek pótalkatrészeinek forgalmazására, valamint a gépjárműjavítási és -karbantartási szolgáltatásokra vonatkoznak.

⁴ COM(2021) 264 final.

⁵ SWD(2021) 112 final.

a. Rendelettervezet az MVBER érvényességének meghosszabbításáról

Az értékelés rámutatott, hogy bár a gépjárműpiaci versenykörnyezet 2010 óta nem változott jelentősen, a jelenlegi körülmények arra készítetik az ágazatot, hogy alkalmazkodjon a következőkhöz: i. a technológiai fejlődés, beleértve a járművek által generált adatok növekvő jelentőségét; ii. a kibocsátáscsökkentéssel összefüggő állandó nyomás, valamint a környezetbarátabb üzemanyagokra és erőátviteli rendszerekre való áttérés; valamint iii. a mobilitási szokások változása. Az értékelés megállapította, hogy ennek következtében az ágazat egyes területei előreláthatólag gyors fejlődésen mennek majd keresztül az elkövetkező években, ami (egyelőre nem számszerűsíthető) hatással lesz a versenyfeltételekre. Egyes, még csak most megjelenő változások várhatóan 2025 és 2030 között bontakoznak ki nagyobb mértékben.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a jelenlegi MVBER hatályának öt évvel történő meghosszabbítását javasolja. Ez lehetővé teszi majd, hogy a most jelentkező változások egy része megszilárduljon, és ezáltal a Bizottság jobban tudja majd újból értékelni a helyzetet az új piaci körülmények figyelembevételével.

Következésképpen a Bizottság az MVBER időbeli hatályát módosító bizottsági rendelettervezetre tesz javaslatot, amely a rendelet érvényességi idejének 2028. május 31-ig történő meghosszabbítását eredményezné. Ezzel egyidejűleg a Bizottság azt javasolja, hogy – összhangban a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatással⁶ – újólág állapítsák meg az MVBER nyomon követésére és hatályvesztés előtti értékelésére vonatkozó kötelezettséget.

A Bizottság nem javasol további változtatásokat a meglévő rendelethez.

b. Közleménytervezet a kiegészítő iránymutatás módosításáról

Bár a kiegészítő iránymutatás jelenleg részletesen foglalkozik azokkal a versenyjogi elvekkel, amelyeket a Szerződés 101. cikke értelmében a járműjavítási tevékenységekhez alapvetően szükséges egyes alapeszközök és -információk – például szerszámok, képzés és műszaki információk – tekintetében alkalmazni kell, a járművek által generált adatokról nem tesz külön említést.

Mivel az értékelés feltárta, hogy a rendszer aktualizálására van szükség annak érdekében, hogy az tükrözze a járművek által generált adatokhoz való hozzáférés mint versenytényező jelentőségét, a közleménytervezet kiterjeszti a műszaki információk, szerszámok és képzés nyújtása tekintetében már érvényben lévő elveket, hogy azok kifejezetten alkalmazandók legyenek a járművek által generált, a javítási és karbantartási szolgáltatások nyújtásához szükséges adatokra. E módosítások egyértelműsítik a vállalatok számára, hogy a Bizottság hogyan vizsgálja a járművek adataihoz való hozzáféréssel kapcsolatos kérdéseket a járműgyártók és a velük szerződéses viszonyban álló hálózatok közötti vertikális megállapodásoknak a Szerződés 101. cikke szerinti értékelése során. A változtatások a jelenlegi kiegészítő iránymutatás (60)–(68) bekezdéseinek javasolt módosítása révén valósulnak meg.

A fentiekén túlmenően a közleménytervezet aktualizálja a kiegészítői iránymutatásban foglalt jogszabályi hivatkozásokat, konkrétan: i. aktualizálja a VBER-re és a vertikális korlátozásokról szóló iránymutatásra való kereszthivatkozásokat az azokat felváltó új

⁶ Lásd [a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatás](#) III. fejezetét, valamint a minőségi jogalkotás 2021. évi eszköztárában szereplő [44. számú eszközt](#).

szövegekre való megfelelő hivatkozásokkal; ii. a kiegészítő iránymutatás egyes bekezdéseit hozzáigazítja az új VBER és a vertikális korlátozásokról szóló új iránymutatás rendelkezéseihez; valamint iii. aktualizálja a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság (DG GROW) hatáskörébe tartozó azon jogszabályokra való kereszthivatkozásokat, amelyek helyébe új szöveg lépett vagy amelyeket hatályon kívül helyeztek. Ezek az aktualizálások biztosítani fogják a releváns szakpolitikai eszközök közötti összhangot, és segíteni fogják az érdekelt feleket a vertikális korlátozásokról szóló iránymutatás alkalmazásában.